

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

พุทธศาสนาเทียบกับเขาโค

(ตอนนี้อะไรของเมืองไทยก็ขายดีไปหมดแล้วครับ ไก่แซ่แข็งก็ขายดี อาหารต่างๆ ข้าวก็ขายดี พวกยางก็ดี ทุกอย่างละครับ) เพราะอะไร (โรคหวัดมรณะอย่างหนึ่งครับ เขากลับกินของประเทศอื่นแล้วจะได้รับเชื้อ ของไทยเราไม่มี นี่ตามความเชื่อเขา ข้อสองเขาไว้วางใจว่าการเมืองนี้ ไม่โยกเยก นายกรัฐมนตรีเด่นในเอเชีย) นั่นเห็นไหมล่ะพอฐานจุดศูนย์กลางแน่นหนา มันคงขึ้นเท่านั้น ทั้งชาติมันคงตามๆ กันหมด พอฐานเอนเท่านั้นเอนเอนจะล้ม สำคัญตรงนี้นะ อะไรๆ ก็ดีขึ้นคือความไว้วางใจของคนอื่นเขา ประเทศอื่นเขาเขาไว้วางใจ เรามีเครื่องประกันตัว คือหัวใจของชาติไทยเราได้แก่สมบัติของชาติเรามันคงใครก็ไว้ใจ

นี่เราพยายามที่จะหาทองคำเข้าสู่คลังหลวงของเรา ความแน่นหนา มันคงนี้สำคัญ ความสง่าราศีของชาติไทยเราก็กระจายออกไป นี่สำคัญตรงนี้นะ คือโลกจะรับรู้ทั่วถึงกัน คือศักดิ์ศรีตั้งงามแห่งชาติไทยเราที่ได้ช่วยชาติของตน มีเครื่องหมายแห่งความรักชาติ ความเสียสละอะไรบ้าง ยกขึ้นมาก็ทองคำ โลกยอมรับทั่วกันหมด นี่สำคัญมาก แล้วดอลลาร์ก็คู่แข่งกันไป แต่ดอลลาร์นี้เราไม่ค่อยวิตกวิจารณ์เพราะเบา ยกง่ายกว่ากัน ไม่เหมือนทองคำซึ่งซึ่งหนัก เหมือนก้อนหินก้อนเดียวเล็กๆ ยกหนัก จึงต้องได้สนใจจดจ่อในจุดนี้ให้มาก ๆ

ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตันนี้เท่ากับหมื่นกิโล ไม่ใช่เล่นนะ ถ้าคิดเทียบเป็นเงินไทยแล้วทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตันนี้จะเป็นเงินไทยประมาณเท่าไร (ตันละ ๕๐๐ ล้านบาท ๑๐ ตันก็ประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาทครับ) นั่นของเล่นเมื่อไร ๕,๐๐๐ ล้านบาท นี้เรียกว่าอย่างน้อยยังจะเขยิบขึ้นไปอีก ได้เศษได้เลยเราแน่ใจว่าต้องมี เพราะขาดนี้ขาดไม่ได้ว่าจ้างเลย ขาดสตางค์หนึ่งไม่ได้เลย เพราะเวลานี้หลวงตาขึ้นยืนอยู่บนเวทีแล้ว มีแต่โบกมือ เพราะฉะนั้นจึงถอยไม่ได้ว่าจ้างเลย ถ้าลงได้ปักตรงไหนแล้วขาดไปเลยเทียว นี่เราปักเพื่อเมืองไทยของเราให้เด่นซี ความเด็ดความเดี๋ยวกี่เด่น ส่วนกระจายออกไปจากเงินสดของเรานี้ ก็เรียกว่าทั่วประเทศแล้วเวลานี้ มีทุกแห่งทุกหน เป็นแต่เพียงว่ามากน้อยต่างกัน เงินสดเรานี้กระจายออกไปทุกหนทุกแห่ง

ไปที่ไหนไม่ได้นะเขารูมาขอ ยิงเข้าโรงพยาบาล โอ้ย เหมือนพ่อกับลูกมาเยี่ยมกัน รุมใส่เลยนะ อันนั้นขาดนั้น อันนี้ขาดนี้ เดี่ยวตีปากเอานะเราว่างั้น มันโมโห ยังไม่ถึงไหนเลยมาขอแล้ว เราไม่ได้เตรียมตัวไว้ เดี่ยวตีปากเอานะ ว่าตีปากเขาค้นกลับมาแล้วให้เขาไปอีก ดีแบบนี้ใครก็อยากให้ตีชี่ ยกตัวอย่างเช่น บุงคล้า เราก็กช่วยอยู่แล้วเต็มเม็ดเต็มหน่วย ตึกก็ตั้ง ๓ ชั้น กว้างขวางมาก ใหญ่โต ให้คนงานอยู่ได้ด้วยกันหมดเลย ทำถนนจากโน้นมาหาโรงพยาบาล นี่หมายถึงส่วนใหญ่ นะ พอไปบ๊ีบเท่านั้น ขอรดพยาบาล จะฟาดปากเอานะว่างั้นเรา ยังไม่ถึงไหนนี่นะ พอก้าวเข้ามาบ๊ีบเท่านั้นมาขอแล้ว ดูเขาอย่างนั้น

คือเขาพูดถึงเรื่องความจำเป็นของรด เขาพูดทีหลังแหละ เป็นอย่างนั้นๆ เราฟังเราก็นิ่งเลย ว่าตีปากเท่านั้น เขาก็พูดอะไรๆ มา ฟังเหตุฟังผลไว้แล้วก็กลับมาเลย พอกลับมาถึง อย่างมาเมื่อวานนี้ วันนี้สั่งไปแล้วว่า ให้แล้วรด แน่อย่างนั้นแล้ว เขาก็อยากให้ตีปากเขาละชี่ นี่ก็ยังมีหลายคันรณะ เรายังให้ไม่ได้ นี่เราหมายถึงเงินสดเรากระจายออกไปจนไม่หวาดไม่ไหว ไม่ทัน แล้วจะเข้าหาทองคำได้ยังไง เข้าเพียง ๑,๑๑๒ ล้านเท่านั้นนะ เงินตั้งมากมายเข้าได้เท่านั้น นอกนั้นลูกของชาติเอาไปกินหมด พ่อเลยไม่ได้ พ่อของชาติเลยได้ ๑,๑๑๒ ล้าน นอกนั้นลูกเอาไปกินหมดที่บ้านในเมือง

วันนี้จะพูดธรรมะเครื่องเตือนใจ ให้พี่น้องลูกหลานทั้งหลายฟัง จากธรรมที่ศักดิ์สิทธิ์วิเศษอยู่ในโลกนี้มานานแสนนาน แล้วก็ไม่มีใครจะสนใจไขว่คว้าจับยึดไว้พอบรรเทาทุกข์ได้บ้าง ก็คิดว่าเอาแต่กับกิเลส ความรุ่มร้อนจึงที่บ้านในเมืองเต็มไปหมด เพราะไม่มีธรรมที่ตายใจได้ภายในใจ คำว่าธรรมที่ยึด อะไร ๆ ที่ยึดกันทั่วโลกดินแดนที่เขาให้นามว่าศาสนานั้น มันมีแต่โครงการของกิเลสออกจากหัวใจของผู้เป็นหัวหน้าศาสนา โครงการนี้ออกไป เขาเชื่อถือเขาก็ทำตามๆ ส่วนมากต่อมากไม่ใช่โครงการของศีลของธรรม เพื่อจะบรรเทาทุกข์และพ้นทุกข์ไปโดยลำดับ จนกระทั่งพ้นทุกข์ได้โดยสิ้นเชิงเหมือนธรรมแท้จากพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ที่ตรัสรู้มาเป็นแบบฉบับเลย

นี่พิจารณาเต็มเหนี่ยวแล้วนะจึงเอามาพูด นอกนั้นไม่มี เราบอกรตรง ๆ เลย นี่สายทางแห่งพระพุทธเจ้าทั้งหลายเดิน ปราบกิเลสที่อยู่สายทางด้านนั้น จิตใจอยู่ตรงกลาง กิเลสจากฝั่งนั้นรุมเข้ามาตีจิตใจ ธรรมะอยู่ฝั่งนี้ก็ตีกิเลสออกจากจิตใจไปเรื่อย ๆ มีเท่านั้นที่แก้กันได้ มีพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ และธรรมของพระพุทธเจ้านี้แน่นนอนร้อยเปอร์เซ็นต์ ล้านเปอร์เซ็นต์เลย เป็นที่แน่ใจ ขอให้พี่น้องทั้งหลายยึดนะ เราได้ปฏิบัติเต็มเหนี่ยวของเราแล้ว ความรู้เช่นนี้เราก็ไม่เคยรู้เคยเห็น เวลามันรู้ขึ้นมาหาที่สงสัยไม่ได้ ทางของศาสดาแต่ละองค์มาเป็นสายเดียวกันเลย ไม่มีแยกมีแยะ ทางเพื่อบรรเทาทุกข์

จนกระทั่งถึงความพันทุกข์ เป็นทางของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ นำธรรมมาประกาศสอนโลก

ที่นี้ทางกิเลสก็มีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้ทั่วดินแดนรอบฝั่ง ใจเหมือนลำคลอง ทางธรรมะอยู่ฝั่งทางนี้ กิเลสอยู่ฝั่งทางนั้น ทางนั้นกิเลสตีเข้ามาหาหัวใจให้ได้รับความทุกข์ ความทรมาน ทางด้านธรรมะก็ดีย้อนกลับลบล้างกันเป็นยุคเป็นสมัยที่มีมากน้อยไปโดยลำดับ แล้วก็ไปเรื่อยๆ อย่างนี้ ไม่มีสิ้นสุดนะ เป็นอย่างนี้ตลอดไป เป็นแต่เพียงว่า พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้เป็นบรรพตเป็นตอน ธรรมหนาแน่นขึ้นเป็นบางกาล ทรุกลงไปเป็นบางสมัยเรื่อยๆ แต่กิเลสที่มันจะอ่อนตัวลงเวลาธรรมขึ้นมา พอธรรมอ่อนลงไปกิเลสจะขึ้นทันที อย่างนี้จะมันมักได้เปรียบอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นโลกจึงมีความทุกข์มากยิ่งขึ้นกว่าความสุข เพราะกิเลสมีกำลังมาก สร้างพินสร้างไฟเผาไหม้จิตใจของสัตว์ ส่วนธรรมซึ่งเป็นน้ำดับไฟมีน้อย

เราคิดดูศาสนาทั่วโลก พุทธศาสนามีคนนับถือมากน้อยเพียงไร นอกจากนั้นเต็มบ้านเต็มเมืองเต็มโลกเต็มสงสารมีแต่ศาสนา ถ้าเทียบแล้วก็เหมือนกับชนโคกับเขาโค พุทธศาสนาเท่ากับเขาโค ดึงสัตว์โลกให้พ้นจากทุกข์ได้อย่างแน่นอนเป็นลำดับลำดา เป็นเขาโคมีจำนวนน้อยมาก แต่ชนโค กิเลสมันลากสัตว์โลกลงไปนั้น มีหน้าซ้ำยังมีศาสนาต่างๆ ช่วยสนับสนุนเข้าไป โดยอ้างว่าศาสนาๆ ความจริงเป็นโครงการของกิเลส ออกจากหัวใจผู้เป็นเจ้าของศาสนา บ่งออกไปด้วยความพอใจของตนซึ่งเป็นหัวหน้าเขา เขายอมรับเขานับถือก็ปฏิบัติตาม โครงการนี้ก็แหวกไปตามแถวแนวของกิเลส บาปบุญเป็นหลักธรรมชาติ อันไหนที่มาพาดพิงกับธรรมเราบ้างก็มีหวัง เพราะธรรมเป็นหลักธรรมชาติไม่ขึ้นอยู่กับศาสนาใด ขึ้นอยู่กับหลักธรรมชาติ ใครถูกก็เรียกว่าธรรม อันนั้นมีจำนวนมากนะ

นี่เราทั้งหลายก็ได้เกิดมาท่ามกลางแห่งศาสนาทั่วโลก เหตุใดจึงได้มาประสบพบเห็นพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่เลิศเลอสุดยอด นำสัตว์ให้พ้นจากทุกข์เป็นลำดับลำดาได้ตลอดมาและจะตลอดไป จึงพากันตั้งอกตั้งใจนะ การให้ทานรู้จักว่าเป็นพื้นฐานของชาวพุทธเราอยู่แล้วก็ไม่ได้แนะนำสั่งสอนอะไรนัก การรักษาศีลนั้นก็อย่างว่าแหละ ศีลหรือศูนย์เราก็ไม่ทราบ มันติดอยู่กับผู้รักษาศีลนั้นแหละ มันรักษาศูนย์มากกว่า ยิ่งจิตตภาวนาด้วยแล้วไม่ค่อยมีใครสนใจ นี่ละที่จะแสดงผลให้เด่นขึ้นกับใจของเราโดยตรงนะ

พระพุทธเจ้าเด่นขึ้นถึงขั้นศาสดาเพราะการภาวนา พระสงฆ์สาวกทุกองค์ของพระพุทธเจ้า สาวกของพระพุทธเจ้ามีจำนวนมากขนาดไหน บรรดาพระสงฆ์เป็นสาวกอรหันต์ขึ้นมาด้วยการภาวนา นี่หลักใหญ่ของพุทธศาสนาเราจึงมารวมตัวอยู่ที่คำว่าภาวนา

เหมือนกันทำนบใหญ่ที่เป็นที่รวมแห่งน้ำสายต่าง ๆ ไหลมาแล้วก็มาเต็มอยู่ที่เขื่อนใหญ่นั้น การให้ทาน การรักษาศีล ทุกประเภทแห่งความดีทั้งหลาย ซึ่งเป็นเหมือนแม่น้ำสายต่าง ๆ ไหลรวมลงมา รวมลงมาเข้าสู่จุดภาวนา พอได้รวมเข้าภาวนาแล้วเป็นอันว่ารวมความดีทั้งหลายเข้ามาๆ พอรวมนี้ได้เป็นสัดเป็นส่วนแล้วก็พุ่งเลยเทียว นี่ละเรื่องภาวนาจึงเป็นเรื่องสำคัญ

เรามองไปกลางค้ำกลางคืนเห็นฟืนเห็นไฟอยู่ตามในป่าในคร้วเหล่านั้น เราก็ภูมิใจ อย่าว่าเราไม่เห็นเราไม่ดูนะ เราไม่พูดเฉย ๆ เราเป็นผู้นำ เป็นผู้รับผิดชอบในวงวัดวงวา ผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเราอยู่ในความรับผิดชอบของเราทั้งหมด เพราะฉะนั้นการสอดส่อง การวินิจฉัยพิจารณาใคร่ครวญต่าง ๆ เกี่ยวกับเพื่อนกับฝูง ลูกศิษย์ลูกหาจึงต้องมีเป็นประจำ ไม่ใช่ว่าตาก็เอ๋อมองเฉยๆ หูฟังเฉยๆ ก้าวเดินๆ ไปเฉยๆ หัวหน้าจะเป็นอย่างนั้นไม่ได้ ถ้าเป็นหัวหน้าด้วยความชอบธรรม ตาต้องเป็นธรรม เพื่อความสุขแก่โลก ความเฉลียวฉลาดรอบคอบ บกพร่องตรงไหนเห็นแล้วมาเตือน ได้ยินได้ฟังคำไหนเหมาะไม่เหมาะต้องเตือน ได้คิดได้อ่านตรงไหนเกี่ยวกับเรื่องหมู่เพื่อนมาอยู่ด้วย รวมประมวลความได้เห็นได้ยินได้ฟังมา มาคัดเลือกผิดถูกประการใด นำเหล่านี้มาชี้แจงให้ทราบทั่วๆ ไป นี่คือหัวหน้า ฟังซิ

พระพุทธเจ้าท่านปกครองเพียงธรรมดานี้เมื่อไร ปกครองธรรมดาเราที่ท่านก็ปกครอง ปกครองด้วยญาณวิถีของท่านวินิจฉัยพิจารณา ท่านเรียกว่า ภพฺพาทภพฺเพ วิโลกานํ เล็งญาณดูสัตว์โลก นี่ก็เป็นอันหนึ่งของพระพุทธเจ้า ใครที่จะมาต้องในตาข่ายของพระพุทธเจ้า ผ่านตาข่ายคือพระญาณของพระพุทธเจ้า ควรจะแนะนำสั่งสอนได้ไกลไกลชั่วเร็วขนาดไหน พระองค์จะทำตลอดมา นั่นแหละผู้ใหญ่หัวหน้าเป็นอย่างนั้น แม้แต่หัวหน้าเราธรรมดานี้ก็ต้องมีการวินิจฉัยพิจารณา จะทำอะไรๆ ไม่ใช่ทำสุ่มสี่สุ่มห้า นี่เรามองไปตามฟืนตามไฟเห็นบรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายภาวนา เราก็อบอุ้มใจ แต่มันก็อดคิดไม่ได้ มีแง่หนึ่งแทรกขึ้นมา ใ้ไฟนั้นมันจุดไว้แต่เจ้าของนอนหลับครอกๆ อยู่หรือยังไง มันก็มีอีกอันหนึ่งเหมือนกัน

จุดไฟด้วย สำรวมจิตด้วยสติ ภาวนาด้วย เดินจงกรมบ้าง นั่งภาวนาอยู่บ้าง ด้วยการจุดไฟไว้ อย่างนี้เราพอใจ แต่จุดไฟไว้นั่งหลับครอกๆ นอนหลับครอกๆ นี้ดูไม่ได้เลย ให้ระวังจุดนี้ให้ดีนะ มองไปมันเห็นไปหมดกลางคืนมืดๆ เราก็เคยพูดแล้วว่า เราไปไหนมาไหนไม่ค่อยมีฟืนมีไฟ แม้แต่ไปดูพระในวัดนี้ก็ไม่ได้จุดไฟนะ เป็นอย่างนั้น เป็นแต่เพียงว่า

ทางครัวไม่เคย เพราะไม่ใช่วิสัย ขัดต่อหลักกรรมหลักวินัย ทุกสิ่งทุกอย่างขัด สิ่งใดขัดสิ่งนั้นผิด ไม่ทำ ส่วนไม่ขัดไม่ผิดนั้นทำ

เช่นอย่างไปดูพระเนรเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาอย่างไรบ้าง เดินฉากไปไม่ให้รู้พระเนรเหล่านั้นไม่รู้ว่าจะเราไป นุ่นเวลามาโดนโทษเข้านุ่น ชี้เลย ไปเจอแล้วหลับครอก ๆ องค์กรนี้จับจุดได้แล้ว พอตึก ๆ แล้วมาอีก แน่ ถ้าได้เห็นจุดแล้วนะมาอีก ตึกเข้าไปเท่าไรมาอีก ย้ำเข้าอีกจนกระทั่งสว่าง นี้นอนเวลาไหน ภาวนาเวลาไหน แล้วมีการงานอะไรบ้าง กลางวิากลางวันพอจะเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า หิวหลับหิวนอนจนกระทั่งถึงนอนตลอดรุ่งอย่างนี้ มีงานอะไรมาเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน พอจะให้มาทดสอบบวกลบ คุณ ทาร ไม่มี เอาอีก วันหลังไปอีก ไปอีกเห็นอีก พอคืนที่สามไล่เลยไม่มีอุทธรณ์ เป็นอย่างนั้นนะ เพราะรับพระเนรไว้รับเพื่อปฏิบัติจริง ๆ ไม่ได้รับไว้เฉย ๆ ด้วยเหตุนี้เวลามากมายจึงได้พูดกันอยู่เรื่อย ๆ คะคานเอาไว้ไม่จั้นมันจะมากแล้วก็จะเพ้อ ความเพ้อไม่เป็นของดี พระเนรมีมากให้มาก ด้วยของดีแล้วไม่เพ้อ ถ้ามากเพ้อไม่ดีเลยจึงต้องระมัดระวัง ของมีมากมันมีเหลวไหลแทรกเข้ามาจนได้ละ

ท่านทั้งหลายมาอบรมศีลธรรมในวัดนี้ ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจ มุ่งหน้ามุ่งตามาสั่งสมคุณงามความดีต่อหัวใจเรา เพราะใจนี้มีความรู้ร้อนตลอดเวลา หาความสุขความสบายไม่ได้ ไม่ว่าใจใคร ใจนักบวช ใจฆราวาส ถ้าห่างเหินจากการดูจิตใจ สාරวมจิตใจ ระมัดระวังจิตใจ บำรุงจิตใจตัวเองแล้ว จะหาความสุขความสงบเย็นใจไม่ได้นะ

ถ้าจิตใจได้รับการบำรุงด้วยสติสดั้ง ความ پاکความเพียรเสมอ สมกับเราที่มาอบรม เช่นในวัดในวาอย่างนี้เป็นสำคัญ แล้วเราก็จะมีทุนมีรอนติดจิตติดใจออกไป ไปถึงบ้านถึงเรือนก็มีธรรมเป็นเครื่องสะกิดติดตาม คอยสะกิดเราอยู่เรื่อย ๆ คนเราก็ไม่ลืมเนื้อ ลืมตัวนะ ธรรมจึงเป็นของสำคัญ ยิ่งภาวนาให้ปรากฏธรรมภายในใจแล้ว จะไม่มีอะไรชนะใจที่มีธรรมนี้ได้เลย โลกเหล่านี้เป็นโลกของสัวมของถาน โลกสกปรก โลกคลุกเคล้าด้วยความทุกข์ความทรมานของสัตว์ทั้งนั้น ไม่มีความสุขที่ดีเด่นตรงไหนพอจะไปติดไปยึดไปเกาะกับมัน แต่โลกก็ต้องยอมรับเพราะความโง่เง่าเท่าตุ่นกว่ากิเลสทั้งหลาย ซึ่งมันฉลาดมากมาย กล่อมตลอดเวลา หลงตลอดเวลา ทุกข์มากน้อยเพียงไรก็หาความสุขด้วยการเสาะแสวงหาที่ถูกรจากอรรถธรรมไม่ได้ มันก็ต้องเจอแต่ความทุกข์เป็นธรรมดา

เวลาเราเข้ามาอบรมศีลธรรมนี้ การภาวนาให้พากันตั้งใจ สติเป็นสำคัญอย่าลืมนะ สตินี้เป็นพื้นฐานในธรรมทุกชั้น ตั้งแต่เริ่มต้นล้มลุกคลุกคลาน สติยังเหนียวแน่นมันคงยังตั้งอกตั้งใจเอากันอย่างหนัก ตั้งหน้าตั้งตาตั้งสติให้อยู่กับตัว ให้อยู่กับใจ ให้อยู่กับคำ

บริกรรมติดไว้ นี่เรียกว่าสกัดกิเลสที่มัน ส่วนมากเราจะว่ามันมาจากภายนอก มันเข้ามา
รบกวนจิตใจ ความจริงโดยธรรมแล้ว สิ่งภายนอกทั้งหลายเขาไม่มีปัญหาอะไร มันเป็น
ปัญหาอันใหญ่โตที่สุดก็คือจิตใจของเราเนี่ยมันหิวโหย มันอยากตลอดเวลา อยากคิดอยาก
ปรุง อยากรู้ อยากเห็น ดันออกมาจากภายในใจ

ทีนี้เราจะภาวนานี้ก็ต้องกดมันลง เอาคำภาวนาเอาสตินี้ทับตัวมันดันขึ้นมาเนี่ย ลงให้
มันสงบไม่ให้มันคิดมันปรุง เอาความคิดปรุงของธรรมเข้าแทนที่ โดยมีสติบังคับบัญชาไว้
เสมอ จิตใจของเราเมื่อเอาจริงเอาจังแล้ว จะเห็นความสงบร่มเย็นปรากฏขึ้นในท่ามกลาง
แห่งความวุ่นวายของกิเลสก่อนั้นนั้นแหละ สำคัญอยู่ตรงนี้นะ เมื่อพยายามตั้งสติเข้าไป
ด้วยดี แล้วจะมีวันหนึ่งวาระหนึ่งจากการทำอยู่ไม่หยุดไม่ถอยของเราเนี่ย จะปรากฏเป็นความ
สงบและสงบแบบอัศจรรย์ภายในจิตใจของเราขึ้นมาจนได้นั้นแหละ

ทีนี้เมื่อปรากฏเป็นสักขีพยานขึ้นมาแล้ว ถึงจิตนี้จะไม่เป็นอย่างเก่าก็ตาม แต่สักขี
พยานเป็นเชื่ออันสำคัญแล้วฝังลึกภายในใจ แล้วเกิดความเชื่อความเลื่อมใสในธรรมที่ตน
ได้รู้ได้เห็น ไม่จิตจาง ต่อจากนั้นก็พยายามทำลงไป แล้วจิตใจมีความสงบ สงบจากอารมณ์
ที่ก่อกวนตนเอง ที่ว่ากิเลสอยู่กับใจคือมันอยู่ในใจ มันผลัดดันออกมา เพราะกิเลสนี้เป็น
ความหิวโหยตลอด คำว่าได้พอแล้วไม่มีในกิเลส ได้เท่าไรยังไม่พอ เหมือนไฟได้เชื้อก็คือ
กิเลสนั้นแหละ เพราะฉะนั้นเราจึงต้องเอาธรรมเข้าบังคับ เช่น พุทโธ อัมโม หรือสังโฆ
ตามแต่จริตนิสัยชอบในธรรมบทใด ให้นำมาบริกรรม กำกับใจรักษาใจด้วยสติควบคุมอยู่
ไม่ถอย เราจะเห็นความสว่างาม จิตนี้จะค่อยสงบลง

ถ้าสติบังคับคำบริกรรมติดไม่ให้มันห่างกันได้นะ พอห่างกิเลสจะโผล่ขึ้นมา เพราะ
มันผลัดดันตลอดเวลาที่จะคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ นั้นเป็นอารมณ์ของกิเลสอยู่ในใจอันเดียวกัน
แล้วก็เอาคำบริกรรมซึ่งเป็นอารมณ์ของธรรมเข้าทับมัน นานเข้าๆ อันนั้นก็ค่อยเบาบางๆ
ทางนี้ก็จะเด่นขึ้นๆ แล้วจิตสงบเย็นขึ้นมาๆ นี่เรียกว่าตั้งฐานในเบื้องต้น ต้องหนักบ้างเป็น
ธรรมดา เพราะกิเลสกำลังแรง ธรรมะไม่แรงไม่ได้ ต้องแรงต่อแรง หนักต่อหนักใส่กัน
สุดท้ายก็สู้ธรรมไม่ได้ ต่อไปธรรมก็ก้าวเดินได้สะดวก ไม่หิวโหยกับการคิดปรุงแต่งสิ่งนั้น
สิ่งนี้ เช่น จิตของผู้เป็นสมาธิเต็มที่แล้วไม่อยากจะคิดนะ ทั้ง ๆ ที่แต่ก่อนความอยากคิดอยาก
ปรุงเต็มหัวใจ ไม่มีเวลาอืมพอเลย อืมอะไรก็อืม แต่กิเลสไม่อืมตัว กินข้าวก็อืม นอนก็อืม
อะไรก็อืม แต่กิเลสไม่เคยอืมตัว นี่แหละจึงเรียกว่ากิเลส คือความหิวโหย

ทีนี้เวลาเราได้ธรรมเข้าไปทับหัวมันไว้เรื่อย ๆ แล้วมันจะสงบลง ๆ จากนั้นแล้วจิต
เข้าสู่ความสงบ เอ้า ผู้ที่จะเป็นไปในทางหลุดพ้นจริง ๆ สงบแล้วแนบแน่นเข้าไป ทีนี้เราจะ

เห็นตอนจิตสงบนี้ไม่อยากคิดนะ มันกวนใจเรื่องคิด แสบขึ้นมานี่กวนใจแล้ว เพราะจิตที่ไม่คิดนี่แน่วอยู่นั้น มีแต่ความรู้อันเดียวตั้งอยู่ด้วยสมาธิ ความคิดปรุงขึ้นมาอะไรนี้มันรำคาญ เพราะฉะนั้นมันถึงไม่อยากคิด ด้วยเหตุนี้เองผู้มีจิตเป็นสมาธิ ท่านอยู่ไหนท่านจึงอยู่ได้สบายๆ แล้วก็ติดในสมาธิด้วย ถ้าไม่มีผู้แนะนำออกทางด้านปัญญา ซึ่งเป็นธรรมชั้นสูงกว่านี้แล้วติดสมาธิ ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีครูมีอาจารย์คอยแนะนำสั่งสอน อยู่ในสมาธิเพียงพักเอากำลังวังชา

ออกทางด้านปัญญาเป็นงานการที่จะถอดถอนกิเลสเป็นลำดับลำดับไป สำหรับสมาธินี้ไม่ถอดถอนนะ เป็นแต่ว่าดีสมาธิทับลงให้มันสงบตัว เพื่อปัญญาจะได้ก้าวเดินคืบเข้าหาดูเรื่องของกิเลสได้เป็นลำดับลำดับ ปัญญาต่างหากแก้กิเลส สมาธิไม่ได้แก้ เพียงพักเอากำลังให้จิตใจมีทุนมีรอนแล้วก็พอดคิดพอดอ่าน เมื่อจิตใจไม่หิวโหยในอารมณ์ เพราะจิตเป็นสมาธิแล้ว ทางด้านปัญญาก็สนุกเดิน พิจารณาเรื่องราวเรื่องชั้นธ ก็ธาตุเขาธาตุเรา ภูเขากูเราหญิงชายในโลกนี้แหละที่มันหนาแน่นมากที่สุด โลกทั้งหลายติดกันทั้งนั้น ภูเขาที่ไหนๆ ไม่เคยเห็นใครไปติด ถ้าวัวไปหามันก็ขึ้นเหยียบหัวมันเสีย ภูเขาสูงขนาดไหน ดินเรานี้ขึ้นไปเหยียบหัวมันได้สบาย ๆ

แต่ภูเขาภูเขาไม่มีใครกล้าเหยียบได้ และไม่สนใจจะเหยียบภูเขาภูเขา นั้นหญิงนี้ชาย นั้นสวยนี้งาม นั้นมีราคาี่ราคา มีหน้าข้าหาอะไรมาตกแต่งเข้าไปเสียจนมองหาตัวคนไม่เห็น นี่ประดับประดาภูเขาภูเขา ตัวนี้ตัวสำคัญ จึงต้องเอาปัญญาฟันเข้าไปตรงนั้น ภูเขาที่ไหนภูเขาที่ไหน มองดูตั้งแต่ผิวหนัง ดูเข้าไปซิ ผิวบาง ๆ เท่านั้นแหละลอกตาโลกจนกลายเป็นภูเขาภูเขา เป็นตัวเยื่อหุ้มจ้องมองขึ้นมาจากผิวหนังบาง ๆ ที่ห่อไว้เข้าใจว่าเป็นความสะอาดนี้เท่านั้น ห่อเอาไว้

ข้างในมันเป็นอย่างนี้ ๆ จึงมองไม่เห็น แล้วก็ติดกันงอมแงมทั่วโลกดินแดนตั้งกับไหนก็ลปีโตมาตลอด ไม่มีใครจะทำลายได้เลย นอกจากสติธรรม ปัญญาธรรม ด้วยความพากความเพียรของเราพิจารณาคลีคลาย ดู นี้เรียกว่าดูทางด้านปัญญาเกี่ยวกับเรื่องรูปรูปร่างเข้าตรงนี้ก่อน ปัญญาขั้นหยาบเข้าส่วนร่างกายก่อน พิจารณาตั้งแต่ผิวหนัง ผิวเขาผิวเรา มันหนาขนาดไหน มันไม่ได้หนาเท่าโบลาน ไม่ได้หนาเท่ากระดาก ทำไมมันติดเอานักหนาโลกตาบอดนี่นะ คลีคลายออกไปด้วยปัญญา พอดัดจากผิวหนังเข้าไปแล้วเป็นอย่างนี้ที่นี้ ดูเข้าไปข้างในเท่าไร ๆ ลึกเท่าไร ไหนภูเขาภูเขาอยู่ไหน มันก็ไม่มีละซิ

ถูกปัญญากลายเข้าไป อันนั้นก็หนัง อันนี้ก็เนื้อ อันนั้นเอ็น อันนี้กระดูก อันนั้นตับไตไส้พุง อันนั้นอาหารเก่าอาหารใหม่ มันมีแต่กองมูลตรอกองคูถทั้งนั้น แล้วภูเขาภูเขาพอจะ

ยึดมีที่ไหน นั่นปัญญา หยั่งเข้าไปตรงนี้ นี่เรียกว่าทางด้านปัญญา ถ้าพูดถึง อนิจจัง ทุกข์ อนัตตา มันก็เต็มอยู่ในนั้นแล้ว นี่เรียกว่าทางด้านปัญญาพิจารณา นี่ละแก็กิเลสแก่ตรงนี้นะ มันยึดมันถือตรงไหนเป็นกิเลสตรงนั้น พิจารณาคลี่คลายรู้เรื่องของมันมากน้อยเพียงไร ค่อยถอนตัวเข้า ๆ ถอนตัวคือความหลงของตัวนั้นแหละเข้ามา แล้วก็ยึด ถึงแม้จะยึดอยู่ ก็เบาบางลงไป ๆ ด้วยปัญญา นี่การพิจารณาที่จะเห็นความเลิศจิตของธรรม ซึ่ง พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายท่านครองอยู่แล้ว ครองไปด้วยทางสายนี้แหละ เหยียบภูเขา ภูเขาเราไป

เรื่องร่างกายนี้เมื่อมันหมดทุกสิ่งทุกอย่างที่จะพิจารณาแล้ว มันก็ปล่อยได้หมด ร่างกายนี้ปล่อยหมด ที่ว่าอุปาทานรูปขันธ์ ปล่อยอุปาทานในขันธ์นี้หมดโดยสิ้นเชิง ทุกข์อัน นี้ก็เบาไป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ที่นี้เข้าเป็นนามธรรมเกี่ยวข้อเข้าไปกับจิต ๆ กระชั้นชิดเข้าไปเรื่อย ๆ เรียกว่าปัญญา ปัญญาชั้นนามธรรม เวทนา สัญญาความจำได้ หมายรู้ มันจะจำอะไร จะมีจะสุขทุกข์ก็เกิดแล้วดับไป ทุกข์ก็เป็นทุกข์ เป็นความจริง อันหนึ่ง ร่างกายเป็นความจริงอันหนึ่ง ความทุกข์หรือความสุขเป็นความจริงอันหนึ่ง ใจ เป็นความจริงอันหนึ่ง แต่มักไปหลงเขาอยู่เสมอ

เพราะฉะนั้นจึงพิจารณาแยกแยะ ให้เห็นกายเป็นกาย เวทนาสุขทุกข์เฉย ๆ เป็น เวทนา จิตเป็นจิต ต่างอันต่างดู ต่างอันต่างรู้ ต่างอันต่างจริงแล้วไม่กระทบกัน พิจารณาเข้าไปอย่างนี้ แล้วตีเข้าไป พอร่างกายหมดปัญหาก็คือหมดเรื่องกามกิเลส กามราคะ อยู่ที่กอง ร่างกายนะ ร่างกายนี้เป็นกองกามกิเลสตัณหาพาสัตว์โลกให้จมดิ่ง ๆ พื้นไม่ได้เลย คือกาม กิเลสตัวติดรูป ติดเขา ติดเรา ภูเขาภูเขาเราแหละ พอทำลายนี้ลงไปแล้ว ภูเขาภูเขาเป็นส่วน ร่างกายหมดปัญหาไป จิตที่หมดปัญหาในส่วนร่างกายจะบังคับให้พิจารณาก็ไม่พิจารณา

ดังที่เคยพิจารณาอสุภะอสุภัง ทุกข์ อนัตตา พอเข้าใจแล้วปล่อย ปล่อยนี้แล้วพวก เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มันเกี่ยวโยงกับจิต มันจะติดตามเข้าไป ๆ หากจิต จิต อวิชชาเป็นสุดท้าย นี่เรียกว่าปัญญา พิจารณาเข้าไป จิตยิ่งเบิกกว้างออก ๆ อุปาทานขันธ์นี้ หนักมากทีเดียว โลกนี้จมอยู่ด้วยอุปาทานขันธ์นี้เป็นสำคัญ ติดรูป ติดขันธ์ ติดเขา ติดเรา จมดิ่งอยู่ในนี้ไม่มีพื้นได้เลยคือตัวนี้เอง พอตัวนี้ขาดสะบั้นลงไปจากใจเท่านั้น จิตนี้จะเบา ขึ้นเป็นสำลีสลอยขึ้น ๆ ไม่มีดิ่งลง เหมือนกามกิเลสที่ผูกมัดและดิ่งลง ๆ พออันนี้ขาดจิตก็ ขึ้นเลย

ด้วยเหตุนี้เอง พระอนาคาท่านจึงไม่กลับลงมาเกิดอีก ได้ระดับเบื้องต้นว่าสอได้ แล้วฆ่าตัวใหญ่มันได้แล้วกามราคะ ที่นี้ที่เป็นสนิมหรือผิว ๆ ผง ๆ มันติดอยู่นั้น ยังไม่

ตายหมด เรียกว่าตัวใหญ่ สอบได้แล้ว ๕๐% นี้เรียกว่าฆ่าตัวใหญ่ของกามกิเลสชาติไปแล้ว จากอสุภะอสุภังนี้เอง จากนั้นแล้วก็ฝึกซ้อมอสุภะอสุภัง เอาอันเก่านั้นแหละมาฝึกซ้อมให้ชำนาญชำนาญ แล้วละเอียดลงไป ๆ แล้วกายอันนี้เรียกว่าหมดสภาพไป มันก็ดึงเข้านามธรรม

ที่ว่าอนาคามีก็ตั้งแต่นั้นอวิหา อตปปา สุทัสสา สุทัสสี นี้ก็ขัดกันเรื่อย ฝึกซ้อมกันเรื่อย มันก็เลื่อนขึ้นไป ๆ ให้เลื่อนลงไม่มี ลงสอบได้อนาคามี กามราคะอันเป็นส่วนใหญ่ ชาติลงไปแล้ว ได้ระดับแล้ว ให้ลงไม่ลง แต่ต้องขัดต้องซักต้องฟอกไปเรื่อย ๆ จึงเป็น อวิหา อตปปา สุทัสสา สุทัสสี ตามขั้นแห่งความละเอียดของจิต พอสิ้นสุดก็ถึง อภิญญา จากนั้นก็ก้าวเข้าสู่นิพพาน เห็นประจักษ์อยู่ในหัวใจของผู้ปฏิบัติ จะไปทูลถามพระพุทธเจ้าที่ไหน มันประจักษ์อยู่ในใจ นี้แหละการภาวนา

นี่เป็นสักขีพยานเต็มหัวใจของพระพุทธเจ้าและสาวกมาสอนเรา ผู้ปฏิบัติตามก็ได้รู้ได้เห็นอย่างนี้เรื่อยมา จนกระทั่งหลุดพ้นจากทุกข์ได้ด้วยการภาวนา อย่างน้อยเราเป็นฆราวาสญาติโยมขอให้ภาวนาเข้ามาสู่จิตใจ เพื่อรักษาและบำรุงจิตใจของเราให้มีความสงบร่มเย็น พอซุกหัวนอนได้ในวันหนึ่ง ๆ เพราะเราอยู่กับงานกับการทั้งหลาย คลุกเคล้ากันตลอดเวลา ความทุกข์จึงเป็นไฟเผาหัวใจตลอดเวลาเช่นเดียวกัน จึงต้องมีการพักผ่อนด้วยจิตตภาวนา เมื่อมีการภาวนา การพักผ่อนธาตุส่วนชั้นธัมมในกิจการงานทั้งหลายก็พัก ตามธรรมชาติจิตไม่พัก เพราะฉะนั้นจึงต้องมาพักจิตด้วยจิตตภาวนา

สงบอารมณ์ อย่ายุ่งกับงานภายนอก ให้เอางานภายในเข้ามา คือพุทโธ ธัมโม สังโฆ กำกับใจ ให้ใจได้รับความสงบร่มเย็น อย่างนี้เป็นประจำ เราจะได้ปรากฏว่าพุทธศาสนาเป็นอย่างไร จะเด่นขึ้นที่หัวใจเรานะ ไม่ได้เด่นขึ้นที่ไหน จะเด่นขึ้นที่ใจ สง่างามขึ้นที่ใจ เลิศเลิศขึ้นที่ใจ จนกระทั่งเลิศสุดยอดอยู่ที่ใจนี้ทั้งนั้น นี้ละพากันจำเอาแนวการปฏิบัติ การเทศนาว่าการทำงานทั้งหลาย หลวงตาไม่ได้มีข้อข้องใจสงสัยในการแนะนำสั่งสอน เพราะผ่านมามากแล้ว สอนด้วยความแม่นยำ เพราะฉะนั้นผู้ฟังขอให้ตายใจได้เลยว่า ไม่ผิดในการสอนนี้ เราดำเนินมาแล้วไม่ผิด ได้ผลเป็นที่พอใจ แล้วนำมาสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหาให้นำไปประพฤติปฏิบัติ

ยังงี้ให้พากันตะเกียกตะกายนะ กิเลสมันจะสด ๆ ร้อน ๆ เรื่อย ๆ นะ ใหม่เอี่ยมมาเรื่อยนะกิเลส ไม่มีคำว่าอันนี้ครีอันนี้ล้ำสมัย อันนี้เคยผ่านมาแล้ว อันนี้เคยเสียใจมาแล้ว อันนี้เคยดีใจมาแล้ว เป็นของเดนเป็นของบูดของเน่าไปแล้วไม่ยุ่งอย่างนี้ไม่ได้นะกิเลส สด ๆ ร้อน ๆ ถ้าลงกิเลสได้ปรุงแต่งเรื่องใด เคยโกรธเคยเคียดแค้นให้ผู้ใดขึ้นมาสด ๆ ร้อน ๆ

ปรุขขึ้นมำใหม่เผำเจ้ำของอืก ถ้ำว่ำดีใจแล้วเพลนเป็นบ้ำในขณะนั้ เผำเจ้ำของอืก
เหมื่อนกัน

นี่แหละกิเลสสด ๆ ร้อน ๆ ไม่เกำได้แแก่นะ ถ้ำทงด้ำนธรรมะมันดีเรื่อย นีศำสนำ
ล่งเทำนั้ปีเทำนั้เดือน ศำสนำหมดเขตหมดสมัย มรรคผลนิพพำนอ่อนด้วลง ๆ แล้วว่ำ
มรรคผลนิพพำนไม่มี นีกิเลสหลอก ควมจริงแล้วทุกสิ่งทุกอย่างสด ๆ ร้อน ๆ ด้วยกัน
ไครนำเรื่อยใดมำปฏิบัติได้ผลเช่นเดียวกัน จึงเรียกว่ำ อกาลีโก เป็นผลดีสด ๆ ร้อน ๆ ทง
ฝ่ำยธรรม แล้วเป็นผลข้วสด ๆ ร้อน ๆ ทงฝ่ำยกิเลสร้ำงขึ้นมำ ให้เรำระวังอันนี้อย่ำไป
ระวังอะไร อย่ำไปสนใจกับดิน ฝ่ำ อกาศ เขำไม่ใช่ด้วมรรคด้วมผล สวรรค์ นิพพำน ด้ว
เรำนีเเองด้วนรกเอวจีก็อยู่กับเรำ ด้วมรรคด้วมผล สวรรค์ นิพพำนอยู่กับเรำ ให้ปรึบปรุข
จิตใจของเรำให้ดี จำให้ดีนะ

วันนี้ก็พูดเพียงเทำนั้ พูดถึงเรื่อยการภำวนำให้บรรดากลูกศิษย์ท้งหล่ำยฝัง การ
ภำวนำให้ด้งอกด้งใจ ไครอยู่ท้ไหนด้งใจภำวนำ ใจของเรำจะสงบเย็นไปเรื่อย ๆ เมื่อด้รับ
การบำรุงรักษำอยู่ด้วยการภำวนำแล้ว จิตจะสงบเย็นไปเรื่อย ๆ นะ เอำละ พอ

ชมการถ้ำยทอดสด ธรรมะหลวงตำวันต่อวัน ด้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th